

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 64.

V Ljubljani, v petek 18. marca 1892

Letnik XX.

Slovenska šolska mladina.

Slovenci se z velikim veseljem in opravičenim ponosom oziramo na svojo nadobudno šolsko mladino. Zánjo se trudijo v prvi vrsti nje stariši, ki si pogosto ne privoščijo vsakdanjega kruha, da ložje vzdržujejo svojega sina v šoli. Znanе so nam družine, ki so po cele mesece živale nezabeljene jedi, ker so varčevale za svojega dijaka v šoli. In koliko storé v podporo dijakov mnogi mladinaljubi po raznih slovenskih mestih! Koliko je dobrotljivih rodbin, kjer imajo dijaki brezplačno hrano!

Vsi ti pojavi kažejo, koliko je Slovincem na tem, da je slovenski mladini odprta pot v srednje in višje šole, pot do belega kruha, kakor pravi naš narod, pot v obče do blagostanja in izobrazbe.

Zato pa imajo Slovenci tudi uzrok, nadzorovati svojo mladino. In baš v tem oziru imamo danes izvršiti resno dolžnost. Priliko zato nam je ponudila prva številka „Vesne“, mesečnika slovenskega dijaštva, katero smo prejeli v zadnjih dneh.

Mladina sploh želi kmalu dozoreti. Vzlasti se to opaža pri slovenski šolski mladini, ki je splošno zelo nadarjena. To hlepenje naše mladine po nenaravni prezgodnji dozorelosti je uničilo že mnogo naših dijakov.

Kadar zagledaš v zgodnjem poletju na drevesu med zelenim sadjem tudi lepo rumeno jabelko, morda se prvi hip tega razveseliš. Toda veselje ti takoj zagreni, ako odtrgaš jabolko ter je prerežeš. V sreč. jabolčnem namreč najdeš — črva! Ta je sicer pospešil zoritev, a ob enem jabolku povzel življenjsko moč; jabolko je piškavo, brez cene!

To nezdravo hrapenenje po nenaravni prezgodnji dozorelosti med slovensko dijaško mladino osvetljuje novi mesečnik slovenskega dijaštva, katerega so okitili z vabljivim imenom: „Vesna“.

Naravnost povemo, da se ne ogrevamo posebno za dijaške liste, ker vrejevanje in sodelovanje pri dijaških listih, kakor so v navadi, brez dvoma ovira dijakom točno izpolnovanje njih stanovskih dolžnostij. Učēča se mladež naj se zaveda svojega imena ter se pred vsem uči, pa prav mnogo in temeljito uči, da bode vsestranski dobro podkovana, ko vstopi v javno življenje. Inače se vzgaja puhla oholost in naduto polovičarstvo.

Hvalevredno je sicer, da se slovenski dijaki vadijo v pisateljstvu; a zdí se nam, da je v tem oziru zavlada neka manija med našimi dijaki. Vsak hoče pisati, predno se je česa naučil. Na drugi strani pa nas zopet uči vsakdanja skušnja, da mnogi slovenski dijaki, vzlasti na vseučiliščih, zelo zanemarjajo strokovne nauke.

Nemški dijaki, mnogokrat malo nadarjeni, s svojo pridnostjo pravočasno dovršujejo svoje nauke ter nastopajo izpraznjene službe med — Slovenci, dočim se mnogi nadarjeni slovenski dijaki ukvarjajo z vsemi stvarmi, a najmanj s svojo stroko. Zato se namešča pri nas toliko tujcev-uradnikov. Ako se pa vsled tega pritožijo Slovenci na kompetentnem mestu, dobé odgovor: „Dajte nam Slovencev, in radi jih bomo nastavili“.

Poudarjamo torej in želimo vzlasti našim dijakom utrditi prepričanje, da oni slovenski dijaki, ki se marljivo učé svojih nauk ter pravočasno dovrše svoje študije, največ koristijo svoji domovini.

Ako pa kak dijak kaže izredno nadarjenost za pisateljstvo, vzlasti tako, ko spopolnjuje njegovo učenje, ima časnikov na izbiro, kamor svobodno pošilja plodove svojih modric. — Po tem pojasnilu izjavimo opravičeno svoje prepričanje, da se nam zdé dijaški listi popolno nepotrební.

Toliko o dijaških listih sploh. — Kaj pa naj rečemo o „Vesni“?

Radi bi list hvalili, ker se radujemo vsakemu pravemu napredku naših dijakov, a ne moremo ga hvaliti. „Amicus Plato, magis amica veritas“.

Leposlovni sestavki so večinoma posvečeni „petošolski ljubezni“, o kateri je čitati na zadnji strani „Vesne“: „Je li ljubezen morda greh? . . . Poglejte v katerikoli katekizem, kjer so naštetí naglavni, vnebovpijoči in vsi ostali grehi, in ne najdete je tam. Torej gotovo ni greh . . .“ V novelci pa se vrsté: „Fatalizem, zapeljana reva, ki se bliža porodu, . . . snidenje Kovačevega študenta z Alenko po noči v gosto obraščenem gozdu in tam „omočena sreče, potrta nesreče, stala sta si drug drugemu v objemu . . . Popustil je duh telo slehernega izmej njiju in preli se v bitje družaga . . . živela sta trenutju . . .“, in kot krona vsem tem spakam in nezmislom je postavljena v „Glasniku“ opazka gledé „domačega zdravnika“ rekoč: „Pri tej priliki opozori naj se na nevarnost in zle posledke sifilitike, in kako se je možno temu ubraniti.“

Res, skoro bi ne verjeli, da je mogoče o takih stvaréh pisati v mesečniku slovenskega dijaštva, ako bi tega sami ne bili brali. In take reči naj beró naši nižje-gimnazijci, katerim se je tudi v obilnem številu poslala „Vesna“ na ogled!

Ne! Temu moramo oporekati z vso odločnostjo! Takega berila dijaki dijakom ne smejo oskrbovati, vsaj ne z dovoljenjem krščanskih starišev in blagih mladinaljubov. Želimo in upamo, da merodajni krogi hitro posežejo vmes in zatró kužno seme, predno požene kali.

Poroča se nam tudi in mi to javimo hvaležni, da so vodstva ljubljanskih srednjih šol strogo prepovedala dijakom, naročevati si „Vesno“. Ta ročni in odločni

LISTEK

Sava in Tonava.

Prof. Marn je v „Učit. Tovarišu“ št. 5 opisal slovstveno delovanje pokojnega dekana Mat. Freliha. Kakor druge — je tudi njega vnelo leto 1848 in znamenito je, kako je kot osmošolec tistega leta dogodbe opeval v pesmi „Sava in Tonava (Donava)“ v domačem listu „Daničica“, kateremu je v Alojznici bil vrednik. Takrat je zložil tudi pesem „Nečimernost sveta, sv. Jeronim“ itd. Podpisoval se je Vitoški (e fano s. Viti; cf. Vitovišče). Njemu in mnogim znancem njegovim v spomin podamo omenjeno pesem popolnoma v tedanjih oblikah:

Čez Ogra ravnine iz gozdov Germanskih
Ošabno se Tonava dol' privali,
In Sava prebistra iz krajev Slovanskih
Pri Belim ji gradu uprek prigromi;
Zedini se z uno na vratih Ozmanskih,
In zraven za lstero jo prekersti;
Od Avstrije tū se obe poslovite,
In skupej potvaje tako govorite:

„Predraga! slovenski vir Tonavi pravi,
Veliko ti vidila si deželá;
Si vidila Nemca v njegovi zmešnjavi,
Madjarskiga tud' morebiti bogá.

Povedala bodeš prijatelji Savi,
Kaj ravno se v tistih deželah pešta.“ —
Zdihvaje glas Tonava močno povzame,
Se s solzami množi, ter praviti jame:

„Preč, žalibog! doba je zlata vesela,
U zgleđ ko narodam bil Tevta je rod.
Bil dom je prebrisaneov nemška dežela,
In madjarski vitez bil znan je povsod.
O takrat po celim sim svetu slovela,
Vse reke zavidile so še moj brod.
Pa vse premenili so časa valovi,
Oskrunjeni zdaj so vsi moji bregovi.“

„Vsa čednost nekdanja na Nemškim vgasuje,
Je preč bistroumnost popolnoma skor.
Prav terdo, debelo zdaj ravno modruje
Tam v tistim Frankfurtu sostavljeni zbor.
Kako de se vel'ka država osnuje,
De Nemcam zasveti nov sreče se zor; —
Za Nemca pa sreča že prava je vmerla,
Ker jo je ošabnost, mehkužnost zaterla.“

„Zdaj spačeno vero tam Ronge zasaja,
Peklenski apostelj od zlodja najet,
In s svojimi nauki pijane ta zahaja
Clo v Avstrije meje. — Na Ogerskim spet
Po cerkvah sirovost madjarska razsaja,
Oskrunva jih, de je le slišat' trepet.
Boga pa madjarskiga čast so morije,
Moj breg pa, gorje mi! nedolžno kri pije.“ —

„Drugáčne pa vidila jest sim Slovane,
Se Sava ji bistra oglasi na to,
Njih serca ljubezni junaštva so vžgane,
Zedinjene terdo, de nikdar tako;
Pa zraven Bogu in cesarju udane
Do zadnjiga dihleja duše zvestó;
Očastva ljubezen njih serca ogreva,
In „Slava“ po vsih se okrajnah prepeva.“

„Na Laškim slovenska je vojska dobila
Si veneo premage, preslavne časti;
In Ogre bo „Očenaš kozji“ učila,
Učila ga Dunajčane je te dni; —
V Slovincu se sveta je misel zbudila,
De z drug'mi narodi vred kviško puhti;
Slovenska se zlata je doba začela
In večno slovenska bom reka slovela.“

Stari oče Žabjek.*)

Stara prislovica, da je v dan sv. Jožefa prvi pomladanji dan, se je tedaj obistinila. Vzlic meglenemu jutru šinilo je žarno solnčice izž oblakov, oživilo z mirno toploto vso pokrajino ter jo pozlatilo. Stari oče Žabjek, že precej upogнен, stopal je počasi iz župne cerkvice domov poleg reke Oslave ter zrl, kako se voda iskri v osolnčiji; gole vrbe premenile so se iz temno-sivih šibic v belo-zelene boje, in vrabec s čížkom obletavata mu pot.

V prsih starčkovih jamejo se ti vtisi širiti, in oči mu zaleskečejo. Spomni se, da je tako lepo baš v njega godu dau. Danes je vstal zgodaj ter šel v župno cerkev, da pomoli k svojemu patronu, naj se nanj spominja ob smrtni uri. V cerkvi ga je tudi tožilo premišljevanje, da je bil njega patron sveti Jožef v svoji skromni revščini povišan za božjega vzgojitelja, in šine mu na misel, da je i njemu Bog

*) Posneto iz zabavnega in poučnega berila „Naš Domov“ (Olomuc); črto je češki spisala Gabr. Preissova.

korak naših šolskih oblastev je vreden hvale in priznanja. Nadejati se je, da tudi izdajatelji opozorjeni ukrenejo boljše pot, ali pa da opusté po našem mnenju nepotrebno in za šolsko mladino v mnogem oziru kvarljivo izdavanje dijaškega lista.

Ta članek nam je narekovala resnična skrb in iskrena ljubezen do slovenskih dijakov, ki nam so in morajo biti dragi, kakor punčica našega očesa.

Dostaviti nam pa je, da mi v tem oziru ne obsojamo dijakov tako ostro, kakor sedanjo moderno brezversko vzgojo, ki nas straši s takimi obžalovanji vrednimi pojavi. Pač veljajo tudi v tem oziru besede pesnikov: „Die ich ruf die Geister, — Werd' ich nun nicht los“.

Deželni zbor kranjski.

(Četrta seja, dne 15. marca.)

(Konec.)

Deželni dobrodelní zavodi.

Poročevalec baron Schwegel najprvo poroča o deželni bolnišnici. V uvodu k poročilu jako obširno in poučno razpravlja o deželnih dobrodelnih zavodih sploh, naglašá, da dežela sedaj za vse štiri dobrodelne zavode žrtvuje na leto nad 110.000 goldinarjev, a je vendar še zaostala za drugimi deželami. Sicer pa smo gledé troškov v primeri z drugimi avstrijskimi deželami na boljšem, kajti pri nas stane oseba v bolnišnici 65/3 kr., drugod pa povprek 81 kr. Tudi naša norišnica je cenejša. Porodnišnica pa je dražja, ker pride na osebo 1 gld. 58 kr. na dan, drugod pa 1 gld. 41 kr. Končno pa bode treba misliti na decentralizacijo bolnišnic, da naši ljudje ne bodo toliko zahajali v tuje bolnišnice, kakor v Trst, Zagreb, Brežice itd. Tako je bilo leta 1890 v tujih bolnišnicah 3540 Kranjcev, za katere se je za 96.067 oskrbovalnih dni plačala svota 74.580 gld. 32 kr., torej 8580 gld. 32 kr. več, kakor je bilo proračunjeno.

Tako žrtvuje dežela samo za ljudske šole in dobrodelne zavode že sedaj do pol milijona.

Poslanec dr. Vošnjak ravno z ozirom na troške v tujih bolnišnicah konstatuje, da dežela primeroma mnogo stori v tem oziru.

Poslanec dr. vitez Bleiweis potrjuje, da so mnoge dežele gledé bolnišnic na boljšem, ker pri nas manjša mesta premalo storé v tem oziru. Troški pa bi se dali znižati, ko bi bilo po deželi več hiralnic, ker v bolnišnice pride po 40 odstotkov oseb, ki spadajo v hiralnice in so torej neozdravljive. Govornik iz nova naglašá, naj se poskusi z lastno rešitjo in po deželi ustanové hiralnice.

Na to poročevalec najprvo poroča o računskem sklepu bolniškega zaklada za l. 1890.

Prihodki bolnišnice; Obresti 2273 gld. 41 kr., dohodki od lastnin 141 gld., ustanovine in doneski 24 gld. 99 kr., povrnjeni oskrbni troški 11.253 gld. 26½ kr., volila 4 gld., razni prihodki, 112 gld. 52 kr., računski poročila 71 gld. 44 kr. i vkupe torej 13.880 gld. 62½ kr.

Troški bolnišnice: Plače, doklade, remuneracije itd. 11.490 gld. 25½ kr., stanarine 550 gld., emolumenti 32 gld., podpore 105 gld., pokojnine 960 gld., ustanovine 108 gld. 21½ kr., uradne in pisarniške potrebščine 471 gld. 86½ kr., vzdrževanje poslopij 1340 gld. 1½ kr., davki 105 gld. 19 kr., režijski troški 49.384 gld. 23½ kr., miloščine 300 gld., razni troški 1784 gld. 36 kr., računski in druga povračila 520 gld. 70 kr., vkupe 67.146 gld. 83½ kr. Skupna potrebščina presega proračun za 5490 gld. 18½ kr. Če pokritje v znesku 13.880 gld. 62½ kr. odštejemo od potrebščine, znaša primanjkljaj 53.266 gld. 21 kr., ki se je pokrili iz deželnega zaklada. Imovina tega zaklada se je leta 1890 pomnožila za 3016 gld. 5½ kr.

Proračun bolniškega zaklada za leto 1892: Pri tej točki je poročevalec baron Schwegel, kakor smo že omenili, stavil predlog, naj se izjemoma na mesto pokojnega dr. Fuxa podeli mesto primarija na kirurški oddelku dr. Šlajmerju s stalno plačo 800 gld. in aktivitetnimi dokladami in ustanovi 4. mesto sekundarija z adjutumom 600 gld. Ta predlog obvelja brez ugovora.

Po tem so proračunjeni troški za upravno osebo 4773 gld., za zdravstveno osebo 6783 gld., ustanove in doneski 179 gld., vzdrževanje poslopij 1000 gld., davki 262 gld., režijski troški 50.790 gld., milostinje 300 gld., razni troški 2600 gld., vkupe vsa potrebščina 69.161 gld. Pokritje pa je proračunjeno na 13.030 gld., torej primanjkljaj za 1891. l. 56.131 gld., ki se bode pokrili iz deželnega zaklada.

Računski sklep blazniškega zaklada za leto 1890: Prihodki 13.320 gld. 64½ kr., troški 61.858 gld. 66½ kr., torej je znašal primanjkljaj 49.538 gld. 2 kr. in je bil proti proračunu večji za 3394 gld. 48 kr. Imovina se je zmanjšala za 922 gld. 1 kr.

Proračun blazniškega zaklada za leto 1892: Potrebščina 63.732 gld., pokritje 11.325 gld., primanjkljaj 52.407 gld., ki se mora pokriti iz deželnega zaklada.

Pri tej točki stavi poročevalec predlog, naj bi se na Studencu naredila delavnica in v ta namen dovolilo 500 gld. Predlog obvelja.

Računski sklep porodniškega zaklada za leto 1890: Prihodki 673 gld. 80 kr., troški 4914 gld. 42 kr., primanjkljaj 4240 gld. 62 kr.

Proračun za l. 1892: Troški 5164 gld., dohodki 581 gld., primanjkljaj 4583 gld.

Računski sklep najdenškega zaklada za leto 1890: Troški 3383 gld. 36 kr., pokritje 345 gld. 38 kr., primanjkljaj 3037 gld. 98 kr.

Proračun za leto 1892: Potrebščina 3333 gld., pokritje 308 gld., primanjkljaj 3025 gld., ki se bode pokrili iz deželnega zaklada.

Agrarne razmere.

Poslanec dr. Tavčar poroča o poročilu deželnega odbora pod točko „Agrarne razmere“. Statistična komisija na Dunaju je na prošnjo dež. odbora poslala tabelarni pregled o denarni vrednosti prememb pri posesti in dolgovih zemljišč na Kranjskem l. 1890. Vpisanih je bilo 3908 hipotečnih posojil v znesku 1.835.788 gld., 114 posojil v znesku 24.981 gld. brezobrestnih, in sicer so bila obrestna posojila vknjižena od 4%, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in celo po 12 in 15%.

Poslanec Hribar ponavlja svoj predlog o hipotečni banki, da bi se razbremenila kmečka zemljišča. V koroškem deželnem zboru pride morda že letos v razpravo predlog o hipotečni banki, na Gor. Avstrijskem že posluje. Končno stavi resolucijo: Deželnemu odboru se naroča, naj z ozirom na sedanji ugodni položaj denarnega trga in na splošne narodno-gospodarske razmere uvažuje, če bi ne kazalo ustanoviti deželno hipotečno banko, in naj o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

Poslanec baron Schwegel meni, da sedaj ni primeren trenotek za to vprašanje, dokler se ne vravna valuta.

Poslanec Luckmann ne ugovarja temu, če se to vprašanje temeljito prouči. Sicer pa se mu ne zdi potrebno ustanoviti tak zavod, ker sta v deželi dve hranilnici, ki za nizke obresti radi dajeta posojila na gotove hipoteke, a dobrega kredita ni. Resolucija je bila sprejeta.

Pri točki „agrarni zakon“ poročevalec doktor Tavčar omeni, da je treba agrarni zakon popraviti, ker ni primeren našim razmeram. Upravni odsek predlaga resolucijo:

1. Deželnemu odboru se iznova naroča, da vpliva na c. kr. dež. komisijo za agrarne operacije, da pospeši postopanje pri agrarnih operacijah in strogo pazi na to, da se troški teh operacij kolikor mogoče pomanjšajo.

2. Deželnemu odboru se naroča, da preiskuje, kako bi se dalo postopanje pri agrarnih operacijah sumarneje dognati in troški znižati: tudi se dež. odboru naroča, naj stavi v tem oziru primerne predloge, oziroma predloži načrt zakona, s katerim bi se v soglasju z lokalnimi razmerami premenil in okrajšal deželni zakon z dne 26. oktobra 1887.

3. Deželni odboru se naroča, naj izposluje pri vladi, da ta namesti še jednega agrarnega komisarja s sedežem v Novem Mestu.

Deželni predsednik baron Winkler obžaluje, da se je v dveh letih izvršilo le 7 agrarnih operacij, vendar pa se je 198 operacij izročilo dvema komisarjema in se bode v prihodnje gotovo več storilo v tem oziru.

Poslanec Lenarčič omeni mnogo težav, ki se delajo takim operacijam, in želi, naj bi se prav resno pospeševalo to delo.

Resolucija upravnega odseka je bila sprejeta.

(Dalje v prilogi.)

odločil uboštvo, vendar se mu v primeri z mnogimi ubožnejšimi godi še dobro.

Stari oče Žabjek je bil doslužen graščinski kotár, koji je dobival od svojega sedemdesetega leta od graščaka malo pokojnine: nekaj žita in tri goldinarje — na mesec. Vsled tega vzela je tudi rad k sebi najstarejši njegov sin, vrvar, in starček mu je zato iz gole hvaležnosti prebiral na prstih konopnino in skladal vrvevje v kot. Izmed treh sinovih otrok je bil doma samo jeden, mali Jurček, šolarček — v hiši sta pri skromnem živorenju vladala mir in zadovoljstvo, kajti sinaha je bila vrla žena. Na družega sina je bil stari oče Žabjek tudi ponosen, rekoč: „To je fant, kakor cvet, raven kakor sveča, in v lice kakor kri in mleko; vrhu tega je za vse pripraven, gospodje pri polku so ga takoj prvo leto naredili za koprola.“

Stari oče Žabjek je bil toliko ponosen na svojega sina Jurija, da je časih starejšega Matijo jezilo.

In ko starina stopa poleg šumne Oslave, čuje hkrati za seboj hitre korake, in ozri se, ugleda občinskega sluga — pošto. Dedu jame močno utripati sree. „Kaj, če bi se bil v tujini nanj spomnil tudi Jurče, da je danas njega god? Seveda se je spomnil!“ Sel se ustavi, nagne se h koževi rudeči torbi, odpre jo in iz nje potegne list.

„Je-li kaj záme?“ vpraša dehteče starček, v

stoprav potem pozdravi sluga, dasi je bil mlajši: „Dal Bog srečen in dober dan!“

„Bog ga daj! Nesem vam nekaj“ — izpregovori sel tolažilno — „na recepis. List zatem vzemite seboj, po recepis pa pridem popoldne...“

„Kakor vam drago...“ in ded s tresočo roko prime list.

„Hočete li, da vam prečitam pismo?“ vpraša sel, kakor je to činil običajno v občini.

„Oh ne, hvala lepa!“ odklanja ded. „Najraje to sam čitam polagoma, saj imam seboj očala; baš grem iz cerkve.“

„Tedaj pa z Bogom!“ dé sel in hiti dalje.

„Hvala; ko pridete k nam popoldne, dal vam bom štirjak za tobak —“ veli za njim hvaležno Žabjek.

In ko mu sel po poti v žarnem solncu uhaja iz vida, ozira se starček, kam bi malo sedel. To se mu takoj nagodi; lep, velik kamen stoji tik ceste, ko navlašč.

„Glej no, vse je človeku v veselje — in v uslugo!“ šepče stari Žabjek; na to izvleče iz malhe očali, počasi načne z nohti obrobek zavitka ter oprezno razgrne list. Iz lista se nanj usmevata dva bankovca po goldinarji, dva nova, ugledna papirčka, kakor bi bila ravnokar tiskana.

Iz prva mu priigrate v oči dve solzi, obriše si ju izpod očali z dlanjo ter jame počasi čitati sinov list

„Ljubi oče! Voščim Vam k Vašemu godu srečo, zdravje, blagoslov božji, po smrti pa nebeško kraljestvo. K Vašemu godu Vam pošiljam v poboljšek dva goldinarja, koja sem prištedil...“

Zopet se Žabjeku zalijejo oči, zdaj pa tako močno, da je moral sneti očali in si oči obrisati z robcem.

„Vse to mu bom povrnil,“ mrmra ded iskreno, „k njegovemu godu mu pa jaz pošljem tri...“

Na to čita dalje:

„Meui se dobro godi, neki gospod oberlajtnant me ima jako rad; dal mi je že trikrat cigaret. Zvedel sem, da po leti gremo na vojaške vaje, in sicer tja v našo stran. Brata in svakinjo pozdravljam stokrat, in Vas tudi.“

Ostajam Vaš hvaležni sin

Georg S...cha...a.“

Dedu hkrati postane nekako megleno pred očmi. Zopet se obriše pod očali in čita iz nova: Georg — kaj pa je to, Georg? In to-le ime S—ch—bise—k. Kaj čudno slóve to tuje ime „Schabieek“; kdo neki se je podpisal na sinovem listu?

Nekaj časa še premišlja, tem pa previdno zgrne list z bankovcema v žep in se napoti proti domu.

Vso pot ni imel miru, ugibaje, kaj neki pomeni sinov podpis v listu. Sklene torej, povprašati sina Mateja; on je bil izkušen človek in je umel vse pojasniti.

(Konec sledi.)

Točke o nameščenju tehničnega osebja za agrarne operacije, o zemljemercih, o najemščini in potrebščinah za agrarne krajne komisarije in o stanju agrarskega zemljemerskega osebja se vzamejo na znanje. — Ob 1/3. uri je bila seja zaključena.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. marca.

Notranje dežele.

Slovenski katoliški shod. Naš napredni dnevnik je čutil potrebo, da se malo ohladi svojo srbečico nad slovenskim katoliškim shodom. Povod mu je dal neki članek v „Grazer Volksblatt“-u. Stvar je taka-le: V Celovcu izhajajoč „Mir“ je priporočil, da bi se na katoliškem shodu razgovarjalo tudi o zedinjenju slovenskih dežel v eno celoto pod katerimkoli imenom, in bi shod poslal deputacijo k cesarju, da mu izrazi to željo. Misel sama na sebi tudi ni napačna, ali vprašanje je, če je za današnji čas umestna. „Grazer Volksblatt“-u se je zdelo potrebno, da proti temu pové svoje pomisleke, in je priporočil, da naj bi se katoliški shod rajši imenoval „Prvi katoliški shod za Kranjsko“, da bi kdo stvari napak ne tolmačil. Graški list je navel za to tudi svoje uzroke, katerih bi „Narod“ svojim čitateljem nikakor ne bil smel zamolčati. Navajal je, da so sedaj vsi konservativci proti temu, da bi se dežele razdeljevale samo v narodnem interesu. Zaradi tega se tudi vsi konservativci upirajo razdelitvi Češke po narodnostih. Sicer pa graški list sam pravi, da dobro vé, da politične oblike niso večne, in s tem daje razumeti, da pri drugih razmerah bi ne bil proti zedinjenju Sloveniji. Vsakdo pa mora priznati, da bi shod, če se zedinjenje Slovencev spravi v razgovor, dobil v prvi vrsti političen, ne pa verski značaj, kakor ga mora vsak katoliški shod imeti. Pomisleki graškega konservativnega lista bi morali posebno biti v čislih pri naših radikaleh, ker so se baš zadnji čas tako ogreli za deželno avtonomijo in so taki prijatelji Mladočehov, ki so tudi deželni avtonomisti in nasprotniki razdelitve dežel. Pa sevéda doslednost je lepa stvar, ali pri naših radikaleh bi jo zamán iskali. Pa še nekaj. Graški list koncem svojega članka naravnost pové, da nima nič proti temu, da se na ljubljanskem shodu govori o enakopravnosti slovensčine. To je stvar pravice in zatorej spada na katoliški shod, ali daljša vprašanja pa sém ne gredó. Mi mislimo, da za sedaj je popolnoma zadosti, da se Slovenci poganjamo za uresničenje narodne enakopravnosti, druge stvari bodo itak še le pozneje mogle priti na vrsto. Če katoliški shod torej v vprašanju o narodni enakopravnosti izreče svojo odločno besedo, je v narodnem oziru storil svojo dolžnost. Zatorej ne moremo „Narodu“ storiti usluge, da bi obsojali graški list, ker za to nimamo nobenega pravega povoda. Če pa pride kak nemški konservativec na shod v Ljubljano, moramo Slovenci biti le veseli, ker konservativci so naši verni zavezniki v državnem zboru, in je zatorej dobro, če pridejo, da se še bolj poučé o naših žalostnih razmerah.

Gorenja Avstrija. Povedali smo že, da se je predlagalo v gorenjeavstrijskem deželnem zboru, da se premeni zakon o šolskem nadzorstvu. Po tem predlogu bi se omejilo število šolskih nadzornikov, ki so člani deželnega šolskega sveta, na dva, število zastopnikov deželnega odbora in pa katoliške duhovščine se pa povečalo vsacih z dveh na tri. Od zastopnikov učiteljstva more biti jeden katoliški veroučitelj. Pravica zastopnika židovske verske občine se pa omeji samo na posvetovanje in glasovanje o zadevah židovskih šol. Po tem predlogu bi duhovščina imela v deželnem šolskem svetu 4 člane, tretjino deželnega šolskega sveta. Liberalni listi se že strašno jezé nad tem predlogom, češ, da bi se ž njim naredilo iluzorično državno šolsko nadzorstvo. Pa tudi vlada ni prav zadovoljna s tem predlogom, kakor sploh grof Taffe nič prav ne mara, da bi se cerkvi povrnil v šoli vpliv, kateri ji gre.

Češko. „Hlas Naroda“ dokazuje, da Mladočehi nikakor nemajo prav, če že pobijajo vladno predlogo, s katero bi se premenil deželnozborski volilni red. Po vladni predlogi bi Čehom bilo zagotovljeno v deželnem zboru 164 glasov, Nemci bi jih pa imeli 91. Pri sedanjem volilnem redu je pa mogoče, da Nemci zmagajo v skupini veleposestev, če tudi morda le z jednim samim glasom. V tem slučaju bi pa Nemci zopet imeli v zboru večino, in sicer 148 poslancev, Čehi pa le 93. Če se pa volilni red premeni, se to ne bode več moglo zgoditi, in 66 čeških krajev, ki so dosedaj volili v kmetskih občinah, se uvrsti v mestno skupino, kakor že dolgo želé. Vsakdo mora priznati, da je za Čehe bolje, da si zagotové večino, če je tudi manjša, nego bi pa vsak čas mogli priti v manjšino. Zaradi tega ta list ni nikakor zadovoljen, da ta predloga obleži tudi v spravnem odseku. Dolžnost čeških poslancev bi bila, po možnosti pripomoči, da postane zakon.

Moravsko. Mladočehi jezi, da se na Moravskem ustanavljajo katoliška politična društva, ki imajo vedno več udov. Sklenili so torej z vsemi silami delati proti tem društvom. V Olomucu se je

te dni osnovalo mladočeško društvo, katero bode imelo namen, delovati proti duhovščini. K tem shodu je prišel s Češkega poslanec Tuma, ki je prežvekoval vsem znane fraze proti duhovščini, katere je nabral po raznih židovskih listih. Sevéda je tudi duhovščini očital, da ni domoljubna. Posebno veseli pa Mladočehi neso mogli biti svojega prvega shoda, ker je bil jako slabo obiskan. Posebno je bilo jako malo olomuških Čehov. Kakor se govori, hoče sedaj še Vašaty priti na Moravsko in na raznih shodih zabavljati proti duhovščini in Staročehom. Mi smo prepričani, da se bodo Mladočehi kmalu prepričali, da na Moravskem neso tla za-nje.

Hrvatsko. Sedaj se vrše v Zagrebu dopolnilne volitve za mestni zbor. Te volitve so posebno važne, ker gre za večino v mestnem zboru, katero bi rada pridobila vladna stranka. Ker tudi Starčevići neso zadovoljni z nezavisno stranko, ki je dosedaj imela večino v mestnem zboru, so se zavezali z vladno stranko in s tem pokazali, kako malo je jim v resnici na blaginji Hrvatske. Predvčeraj so se volitve začele in so bili v prvem volilnem razredu voljeni pristaši nezavisne stranke, torej vse spletke vladne stranke in Starčevićevcev v tem razredu neso imele nobenega vspeha.

Vnanje države.

Bolgarija. Generalni tajnik ministerskega sveta, Goranov, je imenovan diplomatskim agentom v Belemgradu. Dosedanji diplomatski agent v Belemgradu odpotuje takoj na svoje novo mesto v Carigrad. — Vesti, da Radoslavov pojde za diplomatskega agenta v Bukurešt, so po tem takem bile neosnovane, ali so se pa dotična pogajanja razbila. — Ravno tako se ne potrjuje vest, da boče bolgarska vlada proglasiti nezavisnost Bolgarske. Stambulov je stvar dobro preudaril in se preveril, da sedaj za to čas ni ugoden, ker bi Bolgari s tem le izgubili zaupanje zahodne Evrope. — Šišmanov, katerega so bili v Carigradu zaprli, je bil tudi pri znanem ruskem stotniku Nabokovu, ko je bil vdrl v Bolgarijo, da bi napravil vstanek. Iz tega je torej jasno, za kake posle imajo Šišmanova, in torej ni nemogoče, da je bil kaj v zvezi z morilci Vulkovičevimi.

Srbija. Te dni so bili v Belemgradu nabili plakate sledeče vsebine: Danes se v poslopju narodne skupščine začne pod vodstvom skupščinskega eksekutorja Božića dražba široke vesti, nekdanj spoštovanega imena, čuvstva časti, očetovskih pravic, patrijotizma in spomina na slavo dinastije Obrenovičev in preteklost posebnega zapravljevalca. Vse to se prodá za dva milijona! Narod, ki si bil moč Obrenovičev, bodeš vse to plačal!

Rumunija. Liberalna stranka rapidno propada. Pri volitvah ni dosegla prav nobenih vspehov, četudi se je bila zavezala s prejšnjimi največjimi nasprotniki, privrženci Rusije. Njeni listi zgublajo naročnike. Te dni sta nehala izhajati „Telegraful“ in pa „Liberté“, ker nista imela več toliko naročnikov, da bi mogla izhajati.

Nemčija. Ko so se liberalci preverili, da proti vladni predlogi novega šolskega zakona v zbornici ne dobé potrebne večine, začeli so vlado pregovarjati, da naj vso stvar popusti. Ker je vlada naglašala, da je nov šolski zakon potreben za orožje proti socijalnim demokratom, sedaj liberalni listi dan za dnevom pišejo, da pač ne more biti predloženi šolski zakon posebno dobro orožje proti socijalistom, ker sicer bi se bolj upirala mu socijalno-demokratska stranka. Vlada po tem takem pač nema nobenega povoda, posebno ogrevati se za ta zakon. Rajši naj pusti vse v miru in si ohrani naklonjenost narodnih liberalcev, katere bode še potrebovala, kajti na katoliški centum se ni zanašati. Nadejamo se, da se vlada ne bode dala zapeljati od ljubeznjivih besed liberalcev. — V Berlinu se govori, da odstopi v kratkem vojni minister general pl. Kaltenborn-Stachau. General je bolehen, poleg tega je pa tudi poznat, da ni sposoben za ministra. Vajen posebno ni parlamentarnega življenja. Že sedaj je le državni kancelar v parlamentu moral zagovarjati vse vojaške predloge. Ker pa ima državni kancelar dovolj opraviti, ne more še vedno podpirati vojnega ministra, in je zatorej potrebno, da pride v ministerstvo mož, ki bode popolnoma kos nalogi svoji. Posebno je potrebno sedaj, ko se misli preosnovati vojska, da je na čelu vojne uprave zmožen in energičen mož. Novi vojni minister bode baje sedanjí poveljnik 8. divizije v Erfurtu generalni lajtnant pl. Blume.

Izvirni dopisi.

Iz Železnikov, 10. marca.*) Čast. g. vrednik! Dopis iz Železnikov v Vašem cenjenem listu št. 39 p. m. dobili smo še le pred nekaterimi dnevi v roke. Mi bi Vašemu dopisniku prav nič ne odgovarjali, ko bi si ne bil izbral delovanja naše okrajne bolniške blagajnice v ta namen, da očrni pri njej delujoče osebe ter jih kot take postavi pred oči čitateljem.

*) Slučajno zaostalo.

Op. vred.

Dolžnost nam je, to stvar pojasniti, in Vas, g. vrednik, prositi, da tudi od nas vsprejmete naslednje vrstice, iz katerih naj slavno občinstvo razvidi, da stanje tukajšnjih ubogih žebljarskih trpinov — kakor jih Vaš dopisnik nazivlje — sploh ni tako slabo, kakor je on opisuje.

Dopisnik v 39. šte. Vašega lista pripoveduje, da so ubogi žebljarski trpini primorani, svoje doneske v bolniško blagajnico redno plačevati, a kadar jim je v bolezni kake podpore treba, ni pomoči od nikoder, ubogi žebljarski trpin mora brez vse zdravniške pomoči ali umreti, ali pa od lakote poginiti. In namesto teh ubogih trpinov, ki morajo svoje krvavo zaslužene novce skladati v bolniško blagajnico, uživajo koristi le taki, ki imajo vsega dosti in jim najmanjše podpore treba ni.

Verujte nam, g. vrednik, da bi mi k vsemu temu molčali, ako bi bil Vaš dopisnik le količkaj resnice povedal, in to, kar pripoveduje, tudi z dejanji dokazal. A tega Vaš dopisnik ni storil, on le zlovoljno napada voditeljstvo tukajšnje bolniške blagajnice iz hudobnega namena.

Čast in poštenje pa zahteva od nas, da zavrnemo vse one neresnice, s katerimi nas sumniči dopisnik. Nočemo se spuščati v podrobnosti omenjenega dopisa, le navesti hočemo dejanja, po katerih naj si „Slovenčevi“ čitatelji sami tolmačijo resnico v dotičnem dopisu.

Resnica je to, da je sedanji blagajnični načelnik le iz posebne prijaznosti prevzel predsedništvo, kateri posel opravlja brezplačno.

Resnica je, da blagajnični zdravnik za svoja pota iz Škofje Loke, in sicer enkrat na teden, nikake odškodnine iz bolniške blagajnice dobil ni. Le ako je kak ud bolniške blagajnice hudo zbolel, tako da je bila hitra zdravniška pomoč nemudoma potrebna, moral se je zdravnik nalašč, in to na blagajnične troške, poklicati, a zahteval in dobil je za to, kakor tudi sploh za obiskovanje bolnikov le toliko, kolikor se mu je po zedinjenih dogovorih v ta namen obljubilo.

Tajnik, ki je ob enem tudi blagajnik, pa za ves svoj gotovo težavni in zaslužni posel dobiva le po 10 gld. na mesec, kar je gotovo majhna svota, ako se v poštev vzame, koliko natančnega dela se posebno dandanes tirja od računovodje, bodisi že od katerekoli okrajne bolniške blagajnice.

Nam ni znana v celi deželi nobena okrajna bolniška blagajnica, katera bi svojega blagajnika ceneje nastavila, kakor z 10 gld. na mesec; nasprotno pa vidimo skoro vse blagajnike bolje plačane, in to že pri takih bolniških blagajnicah, katere imajo manjše število članov, kakor tukajšnja.

Omenjeno bodi še na tem mestu, da se za vsa ta opravila pri naši okrajni bolniški blagajnici nihče ni pulil, ker vsakdo le predobro vé, kako težavno je voditeljstvo takih zavodov, posebno pa še pri nas!

Kar se tiče podpore iz bolniške blagajnice, dobil jo je vsak delavec, katerega je zdravnik za bolnega spoznal, in to toliko časa, dokler je bil po izreku zdravnikom za delo nesposoben; in le-ta bode vendar vedel, kdo je bolan in kdo ne.

Ker so pa, kakor bi se iz dopisa moralo sklepati, tukajšnji žebljari z bolniško blagajnico najbolj nezadovoljni, podamo Vam sledeči izpisek njih „debeta“ in „kredita“ iz računov leta 1891.

V minolom letu vplačalo se je od samih žebljarjev 448 gld. mesečnih dohodkov. Izplačalo se je pa obolelim 241 gld. 20 kr., računi zdravnika in lekarnarja znašajo 200 gld. 64 kr., od kojih odpada na žebjarje 125 gld., prevozní in preskrbovalni troški v deželni bolnišnici znašajo 10 gld. 80 krajcarjev, izdalo se je torej za žebjarje skupno 377 gld. Ako se primerja to svota z vplačanimi 448 gld., potem se bode vsakdo lahko prepričal, da žebljari nimajo uzroka, pritoževati se; gotovo je pa neresnično, da se mora le vplačevati, a se v bolezni ne dobi pomoči.

Omeniti moramo tudi, da so bili tukajšnji delavci v letu 1890 člani škofjeloske bolniške blagajnice, katera jih je pa iz raznih uzrokov izključila, tako da se je morala začetkom 1891. leta za tukajšnje delavce ustanoviti posebna okrajna bolniška blagajnica.

Ako so žebljarski delavci dopisniku zares tako pri srcu, kakor je to pokazal v javnosti, potem bi bil mnogo bolje storil, da bi bil poprej pomislil, kakim žalostnim nasledkom da jih ravno on izpostavlja s svojimi nepremišljenimi dopisi. Pomislil

naj bi, da je gola neresnica, ako pravi, da zaradi pomanjkanja dela mnogi tukajšnji delavci zapuščajo svoj domači kraj in gredo drugam kruha iskat.

Pridnim delavcem v našem kraju še nikoli ni primanjkovalo dela, pač pa takim, ki se sami izogiblajo dela. Pomislil naj bi tudi, da željarska industrija vsled konkurence, katero jej prouzročujejo stroji, že nekaj let sèm zelo peša in da se ta obrt po tukajšnjih tovarnah le iz zgolj usmiljenja do ubogih delavskih družin še nadaljuje. Naj bi še to malo obrtnikov, kar jih je, danes ali jutri ustavilo delo, pa bi bilo mnogo delavskih družin hkratu brez kruha.

Tekom tega meseca izdali bomo računski sklep za pretečeno leto 1891, iz katerega se bode lahko vsakdo prepričal, v kakem stanju je bolniška blagajnica in koliko je resnice v onem dopisu.

Vodstvo okrajne bolniške blagajnice v Železnikih.

Iz Rožne doline na Koroškem, dne 15. marca. (Rovanje zoper slovensko šolo.) S premnogim veseljem in pravo navdušenostjo trobijo nemško-liberalni listi med svet vést, da se je minoli četrtek dne 10. t. m. našemu deželnemu predsedniku predstavila pod vodstvom poslanca Ghona neka deputacija iz Šentjakoba v Rožu s prošnjo, naj šentjakobska šola ostane utraktivna, naj se ne uvede slovenščina kot podučni jezik, kakor je zaukazalo vis. naučno ministerstvo. Po židovsko-liberalnem nemškem „schulvereinu“ vzdržana „Deutsche allg. Zeitung“ v Beljaci, koja med Slovenci „sluje“ pod imenom „Beljaška Urša“, smatra ovo vést za tako važno, da ji je že dne 11. t. m. posvetila svoj uvodni članek. V tem članku sev po stari navadi prav z robato gorjačo udriha po slovenskih rodoljubih.

A kdo je uprizoril novo komedijo s prošnjo do dež. predsednika? Nalog jo uprizoriti došel je po znani poti od celovških nemško-liberalnih kolovodij, kojim so pokorni sluge „vaški učitelji“ in razni „bauernbundarji“. Tudi v šentjakobski občini sta pošel beganja ljudstva z nabiranjem podpisov prevzela učitelj France Oman in neki priseljeni krčmar Horn. Ta dva odposlanca nemškega „schulvereina“ sta na povelje od višje strani iz Celovca po raznih vaseh od nevednih ali odvisnih bajtarjev srečno ulovila nekaj podpisov za nemško šolo. Na kak način so se lovili podpisi, poročal sem Vam že svoječasnó. (Glej „Slovenec“ št. 24. z dne 30. jan. t. l.)

Škoda, da nam nasprotni listi ne povedo, kdo je šel h g. dež. predsedniku, in koliko se jih je vsega vkupe podpisalo za „staro“ šolo. To zvedeti bi bilo prav zanimivo. A o vsem tem molčé! Zakaj? — to vedo najbolje sami! „Fr. St.“ pravijo sicer, da je bilo „mnogo“ podpisov, a to je gotova laž! Znano je, kako nam nasprotni nemški časnikarji na vse, kar se godi proti Slovencem, gledajo skozi pobarvana očala.

Članek „Beljaške Urše“ pa je, govoreč o „landesüblicher Schwindel bezüglich der Erlangung von Unterschriften“, sam potrdil, da so Oman, Horn in sodrugí podpise za svojo prošnjo lovili le z lažmi in drugimi jako dvomljivimi sredstvi. Kajti samo za prošnjo za „staro“ šolo so se po gori imenovanih matadorjih nemškega lažiliberizma nabirali podpisi; za slovensko šolo potegoval se je ves čas občinski odbor, med prebivalci se nikoli ni nabiralo nikakih podpisov. Zato more in mora ono natolečevanje veljati samo le o nasprotnikih, kar vzamemo z veseljem na znanje ter želimo, da bi to račil uvaževati i gospod deželni predsednik!

Kako lažljivo je pisarenje „Beljaške Urše“ in njej sorodnih listov, kaže nam iznova zopet ta slučaj! „Razsodnemu“ nemškemu čitateljstvu se natvezujejo kar prav kosmati medvedi, da mu moremo k taki hrani voščiti le: dober tek!

Vrhunec pristne budalosti in skrajne perfidnosti doseza naslednji stavek: „Von dieser Ueberzeugung ausgehend, kann man die Schöpfungen, bei welchen die windischen Hetzer die Rolle des Gott Vater spielen, der aus nichts etwas hervorbrachte, des Gott-Sohnes, der Heil und Rettung brachte, des hl. Geistes, der mit seiner feurigen Zunge die besseren Gefühle versengte, furchtlos betrachten...“ Res sramota za katoliško Avstrijo, da se smejo take zlobne izjave neverskega talmi-liberalizma nezakazovane pošiljati med svet! Res, dober želodec morajo pa imeti naročniki označenih listov, da dan na dan prebavljajo tako hrano! Daleč je dospela nemško-„liberalna“ časnikarska klika.

Nasprotni listi, žal, tudi ne povedo, kaj je gospod dež. predsednik odgovoril šentjakobski deputaciji. Kaj neveselega vendar ni bilo?

Radovedni smo tudi, kaj bodo pristojna višja oblastva počela s prošnjo šentjakobskih „Nemcev“!

Od sl. občinskega odbora šentjakobskega, zlasti od vrlega g. novega župana Kobentar-ja pa pričakujemo, da v tej zadevi nikar ne bode molčal, marveč pokazal, kaj je mnenje ogromne večine občanov! — Vkljub hudemu nasprotnemu pritisku in terorizmu nemčurske klike se je lansko jesen po ogromni večini prebivalstva izvolil čisto naroden občinski zastop; ta zato zastopa pravo mišljenje občanov. On naj se torej tudi sedaj krepko oglasi ter pokaže, kdo hoče nemško šolo, kje imajo nasprotne agitacije svoj izvor. Čisto slovenska občina se vendar ne bo dala za nos voditi po nekaterih kričalcih.

Ker sèm ravno primoran prati umazano perilo „Beljaške Urše“, naj še pripomnim, da sta „Deutsche allg. Zeitung“ v Beljaci kakor tudi celovške „Freie Stimmen“ začele prelagati „Mir“ v nemščino. No, mi moremo tega biti le veseli; zdaj imamo vsaj „Mir“ tudi v nemški izdaji! Vsak važnejši članek „Mira“ najde takoj odmev v teh listih. To kaže, kako marljivo čitajo tudi nasprotniki naš vrli list; a baš to nam bodi tudi opomin, da trdno vstrajamo v borbi za narodni obstanek, da se za svoje pravice vztrajno potegujemo tudi zanaprej!

Ker nasprotni gospodje tako marljivo čitajo „Mir“, utegne jih konečno morda le še pamet srečati, in ako Bog dá, doživeti moremo tako koroški Slovenci še „zlate“ čase, da se bratimo s sedanjimi nasprotniki. In v tej „veseli“ nadi konča za danes Rožan.

Iz Preddvora, 14. marca. O vremenu bivam pravil; kako je stiskal mraz in kako je medlo zadnje tri dni misijona s snegom, da smo ga morali celo orati, — toda vse kaj družega nam polni srce z milimi a blaženimi čutili, namreč spomin na sveti misijon, katerega smo imeli od 3. do 13. t. m. — Voditi sta ga mislila preč. oo. družbe Jezusove g. Fr. Doljak in g. Fr. Kos; a prišel je le preč. oče Fr. Doljak sam, ker g. Fr. Kosa je bila odvela bela žena po večno plačilo. Vse delo in ves trud je torej pal na rame 64letnega starčka. Če pa pravim starčka, nikari ne mislite na potrto slabost, ampak na jeklenega, žilavo vstrajnega vojščaka Jezusovega, ki bije boj navdušeno za visoko, sveto reč; srčno, ki se ne ustraši nobenih težav. — Trikrat na dan od 3. do 13. t. m. je oznanjeval božjo besedo neprenehoma ter tudi dosegel vzvišeni namen. Kakovi namen? On noče delati zastonj; on hoče in tirja plačilo. Kakovo plačilo? Posvetnež se posmehuje takemu plačilu. On je tirjal za plačilo naše duše. Dali smo mu jih, dali smo mu svoje sree. Preddvorska in kokerska fara ste se kakor ena družina zbirali okoli lece svojega dušnega očeta preč. o. Fr. Doljaka. Vneta beseda je vžigala srea. Ne mraz, ne težavna, daljna, zametena pota, nič ni moglo zadržavati ljudi od misijona. — Tu mi pride na misel veselje naših davnih dedov, s katerim so sprejeli veselo blagovest v svojem slovenskem jeziku po bratih sv. Cirilu in Metodu. 1500 knjižic „spomin na sv. misijon“ se je razdelilo, zadnji dan so pa celo pošle, ker so pritisnili še iz sosednih župnij. — Kaj bi povzdigoval skrb in požrtvovalnost preddvorskega in kokerskega g. župnika in pravil, kako marljivo so delali v spovednici gg. oo. P. Rudolf in P. Albin iz Kamnika, P. Gabrijel iz Loke, župniki preddvorski, kokerski in olševski! Prelepi red, dejal bi, sveti mir je bil ves čas misijona. — Zadnji dan 13. je preč. o. Fr. Doljak blagoslovil misijonska križa za preddvorsko in kokersko faro, potem nam je razložil, kaj nam je brati iz bukev sv. križa.

Kakor šumenje morja hrumi nam še v srcu prisega zvestobe, katero smo prisegli ponovivši krstno obljubo. — Potem je preč. o. Fr. Doljak vzel od nas slovo. Tekle so solze, ihtenje in jok se je razlegal po vsej cerkvi, kar je glasno pričalo, kako prsrčno hvaležno je ljudstvo za milost sv. misijona. Mile, ginljive, presunljive so bile njegove zadnje besede, nikar jih ne pozabimo.

Sad sv. misijona se je pa tudi že v teku misijona pokazal; blizo 400 jih je pristopilo družbi treznosti le iz preddvorske fare. Iz kokerske se bodo pa še posebej zapisavali. Po sv. opravilu so prišli možje, ajim na čelu spoštovani župan gosp. Janez Roblek ter so izrekli preč. o. misijonarju pristrčno zahvalo za njihov trud in očetovsko ljubezen. Naj bode pa tudi s temi vrsticami očitno izrečena pristrčna zahvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli

ljudstvu do te potrebne in dušo in srce prenavljajoče pobožnosti. Bog jim plačaj tisočero!

V Zagrebu, 18. marca. „Slovenec“ je že brzojavno sporočeno, da je sedanji generalni vikar zagrebske nadškofije in posvečen škof Gasparić nevarno obolel. Po najnovejših trditvah se je obrnila bolezen na slabše ter ni skoraj nobenega upanja, da bi moget škof še kdaj izvrševati svoja opravila. Nastalo je tedaj vprašanje o njegovem nasledniku kot generalnega vikarja in posvečenega škofa. Ker je neverjetno, da bode nadškof že kmalu imenovan, a drugi posvečeni škof Pavlešić pa je radi starosti nesposoben za duhovna opravila, bode potrebno, da se čim preje imenuje tretji posvečeni škof, kajti velikonočni prazniki so blizu. Tudi je zagrebska nadškofija velika ter se birmovanje prav težavno opravlja. Dozdaj je birmoval le škof Gašparić, od zdaj pa on gotovo ne bode več za taka duhovna opravila, če tudi še ozdravi. Treba bode tedaj v kratkem imenovati mu naslednika. Koga bode zadela ta težavna čast, ni še znano; najbolje bi pa bilo za nadškofijo, da dobi v kratkem svojega poglavarja po volji vsemu narodu.

V sredo, 16. t. m. se začno v mestu Zagrebu dopolnilne volitve v mestno zastopstvo. Že v zadnjem dopisu sem razjasnil, da med volilci ni prave sloge in da imamo tri stranke, katere se med seboj boré za prvenstvo. Stranka neodvisna ima hudo stališče nasproti vladni in Starčevići. Po vsej priliki se boste obe poslednji čas združili proti prvi in potem je mogoče, da ostane v manjšini. Po vladnih časopisih pa tudi po opozicijskih, razven „Obzora“ se sedanji župan hudo napada, češ, da je preveč varčen in da mesto radi tega zanemarija. Posebno hudo ga je napadel radi prevelike draginje v mestu zastopnik dr. Frank, kar pa deloma ni imel prav, saj vendar župan ne more sam zapovedovati mesarjem, pekorn in drugim obrtnikom tržnih cen. Da so stanovanja v Zagrebu predraga, tudi ni župan kriv, nego podjetniki, ki nočejo zidati hiš razven, če jim nosijo velike obresti. Vrh tega pa so se dohodki mesta v kratkem času zmanjšali, mesto da so narasli, kar pa je povzročila nesrečna floksera, vrh tega pa še postava o točarini. Mesto pa med tem raste ter se zahtevajo vedno večji stroški za upravo. Ko bi se tedaj varčno ne ravnalo, zagazilo bi mesto v dolgove in meščani bi vsled tega največ trpeli. In ravno tega noče sedanji župan.

Resnica je, da ni vse tako, kakor bi moralo biti; Zagreb je bil pred nekimi leti čist, nego je dandanes, vendar pa je tudi še zdaj dovolj čist. Glavno je, da dobi mesto dobro kanalizacijo, in to hoče sedanji župan izvesti, kakor se je sam izjavil, ali pa bode odstopil. Rekel je javno v seji, da bo še to leto predložil mestnemu zastopstvu osnovo kanalizacije. S tem delom si bode pridobil župan dr. Amruš neizmerne zasluge za mesto, kajti Zagreb bode še-le na ta način zdravo mesto postal. Kakor je župan podjeten mož in pa varčen v gospodarstvu, moramo upati, da bode v kratkem izvel to ogromno delo.

Letošnjo pomlad pa se bode popločila Ilica od prihranjenih denarjev z domačim klinkerjem — in to bode stalo mnogo tisočakov. Nasprotniki tedaj nimajo popolnoma prav, če oponašajo županu preveliko varčnost. Naši odnošaji so taki, da se v resnici ne dá drugače z občinami upravljati, kakor na ta način. Resnica je, da bi mesto potrebovalo marsikaj, da bode lepše in ugodnejše, ali kar ni neobhodno potrebno, more se pogrešati. Prihodnje volitve bodo pokazale, v koliko je meščanstvo sporazumno z nazori svojega župana in njegove stranke.

Pretečeno nedeljo se je odprla prav svečano meščanska čitalnica. Dozdaj je bila v Zagrebu samo ena večja čitalnica, v katero pa neodvisno meščanstvo ni zahajalo, zato se si je osnovalo svoje središče, kjer se morejo shajati na dogovore in zabavo vsi neodvisni Hrvati. Da bode to društvo mnogo delovalo za probujenje samosvesti hrvatske, je nedvojbeno. Bil je pa tudi že skrajni čas, da se je v tem pogledu nekaj storilo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. marca.

(Dolenjska železnica.) V današnji seji deželnega zbora je naznanil gosp. deželni predsednik baron Winkler, da je od trgovskega ministerstva došlo potrdilo operata obhodne komisije za zgradbo želez-

nične drte od Ljubljane do Kočevja in da se torej morejo dela takoj oddati in zgradba pričeti. Poslanei so z odobravanjem vzeli na znanje to poročilo.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes VI. sejo. Pričetkom obravnav je poslanec dr. Tavčar s tovariši stavljal do vis. c. kr. deželne vlade interpelacijo zaradi pečatov z dvojezičnimi napisi pri onih sodiščih, katera izdajajo tudi slovenske rešitve. Taki pečati z dvojezičnimi napisi so zaukazani od pravosodnega ministerstva z odlokom z dne 10. januarja 1889 št. 21599. Interpelantje vprašajo: 1. Je li res, da predsedstvo c. kr. dež. sodišča v Ljubljani ni intimovalo dotičnega ukaza predrejenim okr. sodiščem? 2. Je li res, da se je pri sodiščih, kjer se izdajajo slovenska rešila v nasprotju z omenjenim ukazom napravilo sodnih pečatov z nemškimi napisi? In če je to res, 3. hoče li c. kr. dež. vlada o tem obvestiti c. kr. pravosodno ministerstvo, da si bode v prihodnje svojim ukazom pridobilo veljavo? V nadaljni seji je bilo rešenih več prošenj za podpore. Prihodnja seja je v torek.

(Zagrebski nadškof) Imenovalo se je že več kandidatov za nadškofijsko mesto v Zagrebu. Danes pa izvemo, da utegne na to odlično mesto priti benediktinec Haudegh, rodom Oger. Naš poročevalec se dostavlja, da sta se rimska kurija in ogerska vlada že pogodili o tem kandidatu. Naš vir v tem oziru je sicer jako zanesljiv, a o tem slučaju vendar dvomimo.

(Wolfovega slovarja) slovensko-nemški del je v rokopisu dovršen ter pride meseca maja tega leta v tisk. Prekrasno to znanstveno delo, sad mnogoletnega truda, izhajal bo v zvezkih po pet tiskanih pol obsegajočih! Dobro došel!

(Zapri) so, kakor se poroča „N. Fr. Pr.“ našega rojaka in znanega jezikoslovca dr. Oblaka v vasi Vardarovec v Makedoniji. S priporočili avstrijske vlade je namreč dunajska vlada poslala dr. Oblaka v Makedonijo, da prouči tamošnja slovanska narečja. Odpeljali so ga v ječo v Solun, a ga drugi dan izpustili. Več bolgarskih veljakov, s katerimi je dr. Oblak občeval, so tudi zaprli in preiskali njihova stanovanja. Avstrijski konzul v Solunu je vso stvar sporočil avstrijskemu veleposlaniku v Carigradu, da posreduje pri turški vladi.

(Slovensko gledališče.) Jutri ima gosp. Fran Bučar svojo beneficijo. Péro se bode več prizorov iz Verdijske opere „Trubadur“ ter prvi in drugi prizor II. dejanja iz Maillartove opere „Puščavnikov zvonček“. — V nedeljo se bode predstavljala Rosenova veseloigra „Diletantje“.

(Iz Novega Mesta) se nam poroča, da je gosp. poslanec Šuklje ondi zbolel za influenco, ko je hotel obiskati svojega v Lokvici pri Metliki umirajočega očeta.

(Vreme.) Z Gorenjskega se nam poroča: Dne 14. t. m. in naslednjo noč je tako snežilo pri Terbižu, da je snega padlo 1½ metra na debelo in so vlaki obtičali pri Zabnici na progi iz Terbiža do Pontebe. Tudi je plaz snega 6 metrov visoko zasul državno železnico pri Ratečah in je bil dne 15. t. m. promet na tej progi ustavljen. — Danes je solnčno vreme, ki nam daje upanje, da kmalu pride v dežel ljuba pomlad.

(Kranjska hranilnica in — Dreovi dediči.) Kar obstoji kranjska hranilnica, pač še nikoli v jednom dnevu ni izplačala tako ogromne svote, kakor v sredo. V ta dan so namreč prejeli gospodje dr. Pfefferer, dr. Moseha, dr. Munda in beležnik Gogola, ki zastopajo posamične Dreove dediče, od kranjske hranilnice velikansko svoto — 583.000 gld. za svoje kliente. Od 1. marca se naložena glavica okoli 800.000 gld. ni več obrestovala.

(Dr. Lad. Rieger) je dospel te dni s svojo hčerjo, omož. Cervinkovo, v zdravilišče Arco v južnih Tirolah.

(Lewinsky v Ljubljani.) Iz Celovca se nam piše: Kakor ni bilo drugače pričakovati, najde škandalozni nastop c. kr. dvornega igralca Lewinskega v Ljubljani v tukajšnjih ultranemških listih glasno pritrdovanje in odobravanje! Pod naslovom „Sturm im Wasserglase“ govore o tam, kar so v tej zadevi pisali slovenski listi, tukajšnje „Freie Stimmen“ po znanem načinu židovsko-liberalnih glasil ter kažejo, da so tem ljudem nepoznati sploh vsi pojmi navadne dostojnosti. Psovke onega nedostojnega panegrika na ultranemško Avstrijo so tem ljudem nedolžna „Zurückweisung slavischer Arroganz“. Nekako zadovoljno pa piše nasprotni listič: „Am meisten ärgert die Hetzer der Umstand, dass die deutsche Demonstration, als was sie diesen Beifall

nun hinstellen, auch von hochgestellten Militärs und Frauen hoher slovenischer (!) Parteigänger getheilt (??) wurde!“ Upamo, da Slovenci bele Ljubljane ne bodo več hodili v pasti, nastavljene jim po vzoru Lewinskega predavanja, in da v bodoče psovk, s kojima jih okidavajo oholi nemški „pesniki“, ne bodo več plačevali s svojimi novej!

(C. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani.) Na tukajšnji strokovni šoli za lesno obrt biva uže več tednov c. kr. popotni učitelj za strugarstvo in bivši voditelj strgarski šoli v Tachau-u na Češkem, g. Friderik Braun, da po naročilu naučnega ministerstva popolnuje uredbo strgarskega oddelka, ki bode sedaj prava uzorna delarnica za to industrijo. Oddelak ima 8 stružnic raznih sistemov, lesene in in deloma železne, vrejene za vse važnejše tehnike in tudi za ovalno struženje. Imenovani popotni učitelj je letos tudi napravil učni načrt za kovinsko tiskanje (Metalldruckerei) ter ga izdelal z učenci III. in IV. letnika. Vsled te nove uredbe bodo absolvirani učenci tudi večji kovinskemu tiskanju in odprlo se jim bode dokaj širše polje za zaslužek. Kakor čujemo, namerava naučno ministerstvo drugo leto vpeljati še rožno in slonokosteno delo, tako da bode vsak učenec popolnoma poznal vse sedanje načine strugarstva. — V javno risarsko šolo se je vpisalo uže nad 30 obiskovalcev, ki zastopajo naslednje obrti: Sobno slikarstvo, tapetarstvo, ključarstvo, pasarstvo, kleparstvo, strugarstvo, mizarstvo, kamnosekarstvo, litografijo, fotografijo in vrtnarstvo. Ta obilni obisk je pač živ dokaz, kako dobro je došla nova naprava ljubljanskim obrtnim krogom. — Tako raste mladi zavod, in se širi na vse strani ter opravičuje nade, ki so jih stavili nanj merodajni krogi. Želeti je le, da bi se ga naši obrtniki vedno tesneje oklepali in vedno bolj zajemali iz bogatih virov, ki jih ima zanje na razpolaganje. Konečno omenimo, da je ogledovanje šole in njenih pripomočkov vsakemu dovoljeno, kdor se zanima za zavod in se v ta namen oglasi v ravnateljevi pisarni.

(Slovenska stranka na Koroškem.) Iz Celovca se nam poroča: Ze smešno je gledati, na kak način se bojuje nemčursko-liberalna stranka nasproti koroškim Slovencev in kako po svojih glasilih dan na dan prevrača uprav gorostasne kozle. Najnovejše v tej stroki sprožil je tukajšnji „leibblatt“ koroških liberalcev „Fr. St.“, ki v svoji 31. številki z dne 12. t. m. v uvodnem članku prav slovesno dokazuje, da na Koroškem — ni slovenske stranke! Na ves nezmisel, ki je nakopičen v tem članku odgovarjati, bilo bi škoda papirja in truda, saj si „razsvitljena“ nemško-liberalna gospoda sama dosti občutljivo bje po zobéh. — Če na Koroškem res ni slovenske stranke, čemu je potem oni neprestani vik in krik v monitirjih nemško-koroške „intelligence“, čemu neprestano jadikovanje o „slovenischer Ansturm“, ki se na koroško „Urgermanenthum“ dela baje od strani koroških Slovencev! Vsaka številka nasprotnih listov je napolnjena zabavljic, psovk itd. čez slovensko stranko, vsak pojav narodnega življa med nami najde takov glasen odmev v teh glasilih, in na vse to pride kak „temeljit“ člankar z „neovrgljivim“ dokazom, da na Koroškem ni slovenske stranke! Klanjamo se nemški „temeljitosti“ in „doslednosti“!!

(15. in 16. slov. posojilnica na Koroškem) se snujeta v Prevaljah, oziroma v Št. Janžu v Rožni dolini. Z mnogim veseljem pozdravljamo novi postojanki proti potujčevalnemu navalu ter kličemo rodoljubnim osnovecem: „Slava!“ — Posojilnica v Spodnjem Dravogradu ima svoj letni občni zbor dne 27. marca 1892 ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Rabiču“.

(Na smrt obsodili) so minoli teden pred celovskim porotnim sodiščem J. Wieser-ja zaradi roparskega uboja.

(Svojo očetovsko ljubezen do koroških Slovencev) pokazal je koroški deželni odbor iznova pri imenovanju načelnikov in načelnikovih namestnikov za cestne odbore v dobi od 1892. do 1894. leta. Tudi v čisto slovenskih krajih, kjer so vsi občinski in šolski zastopi v slovensko-narodnih rokah, imenovani so za ona mesta naši najhujši nasprotniki! Kdor zna, pa zna!

(Borba za slovensko šolo na Koroškem.) Iz Globasnice na Koroškem se nam poroča: Lansko leto je prosil naš občinski odbor združen s krajnim šolskim svetom, naj se v tukajšnji šoli uvede slovensčina kot podučni jezik. Naša prošnja se je od deželnega šolskega sveta koroškega odbila, češ, da deželni odbor (!) ni privolil v to! Zoper to kri-

vično razsodbo se je naš občinski zastop po jednoglasnem sklepu v seji dne 1. t. m. pritožil na vis. naučno ministerstvo. Slava vrlim občinskim odbornikom! Vivant sequentes!

(Glasbenega mojstra Ondříčka) nazivlje pariški „Figaro“ dosledno v vseh svojih poročilih, da je „slavni ogerski virtuoz“. — Ondříček zdaj biva v Parizu in bi dobro učinil, ko bi listu „Figaro“ pojasnil svojo narodnost.

(Razglas.) C. kr. trgovsko ministerstvo je naznanilo trgovski in obrtniški sbornici, da je po sporočilu c. in kr. glavnega konzula v Curihu (Zürich) treba vled sklepa zveznega sveta od 1. marca t. l. pri uvozu jaje v Svico pridjati vsaki tostranski pošiljlatvi tudi spričevalo o izviru, ker le potem ravna se z blagom po pogodbeni tarifi. Tudi gledé južnih sadežev in žime odredilo se je bajé isto.

(Stavbena obrtna razstava v Lvovu.) V Lvovu vršila se bode od 30. avgusta do 20. septembra 1892 v poslopju in vrtu c. kr. tehnike stavbeno-obrtna razstava. Obsezala bode pet skupin, in sicer: stavbene priprave in stavbena dela, oprave poslopij, načrte in projekte, pouk in slovstvo, ter posebno razstavo avstrijskih strgarskih šol. Pojasnila o razstavi daje odbor stavbeno-obrtna razstave v Lvovu, Ringplatz št. 30. Program razstave pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Narodno gospodarsvto.

Razširjanje trtne uši po Kranjskem.

(Poročilo deželnega odbora.)

I.

Iz poročil tehniškega voditelja del za uničenje trtne uši K. Reichel-a o razširjanji trtne uši 1890. in 1891. leta in o poskusnih vinogradih z ameriškimi trtami žalibog sledi, da se trtna uš vedno bolj širi ter da je okužila uže nad polovico vinogradov ter jih večinoma tudi uničila.

A. Okrajno glavarstvo Krško. Razven uže 1889. leta izkazanega okuženja našla se je v poletji 1890 večja zalega trtne uši v občini boštanski, v zelo visoko ležečem k boštanski graščini spadajočem vinogradu, kateri je bil vsekako uže pred več leti okužen. Od kot se je semkaj zanesla trtna uš, se zanesljivo ne vé, ker je vinograd nasajen le s starimi domačimi trtami. Zanesiti se je morala le čez Savo iz sevniškega okraja. S tem je torej trtna uš tudi v radeškem okraju dokazana.

Leta 1891 se je daljno razširjanje trtne uši posebno ni preiskovalo. Kar pa se tiče razširjanja v že okuženem ozemlju, je gotovo, da čedalje bolj napreduje. V kostanjeviškem okraju so vinogradi razven nekaterih brd v občini šent-jernejski popolnoma uničeni. V krškem okraju ste zdaj tudi občini Krško in Raka hudo poškodovani. V mokronoškem okraju našli so trtno uš že 1889. l. pri Škocijanu, istotako v nekaterih vinogradih občine Šmarjete.

B. Okrajno glavarstvo Novo mesto. Od 1890. l. dalje država več ne preiskuje vinogradov, torej o daljnem razširjanju trtne uši ni nikakih uradnih podatkov, ker se menda tudi okrajne komisije ne brigajo za stvar, vendar pa se od vseh strani čujejo tožbe o razširjanju trtne uši.

C. Okrajno glavarstvo Črnomelj. V občinah Preloka in Vinica je 1891. l. dala država vinograde preiskovati, ter so se v Preloki na različnih krajih našle štiri zalege trtne uši. Trte so večinoma že posušene. Tudi pri Vinici se je trtna uš že zasledila. V svojem poročilu omenja komisar, da se je v črnomeljskem okraju trtna uš tekoma štirih let neizrečeno hitro razširila ter da so bili vinogradi na severovzhodu metliškega in na zahodu črnomaljskega davčnega okraja do zdaj najbolj prizadeti.

D. Okrajno glavarstvo Postojna. K dozdanjim zalegam trtne uši, katere se vedno bolj širijo, je od leta 1891. prištevati še občino Slap, kjer so se na treh parcelah zasledile večje in starejše zalege.

Torej je od skupnega vinogrskega površja okrajnega glavarstva: ali okuženja sumnih

Krško s . . .	4474 ha	. . .	2762 ha
Novomesto s . . .	2972 „	. . .	1337 „
Črnomelj s . . .	1961 „	. . .	1902 „
Postojna s . . .	1202 „	. . .	746 „
vsota . . .	10609 ha	vsota . . .	6747 ha

II.

Trtnice z ameriškimi trtami in poskusni vinogradi.

Ker so, kakor znano, ameriške proti trtni uši stanovitne trte edino sredstvo, da se vzlic trtni uši ohrani vinoreja, je deželni odbor, odkar se je prikazala trtna uš v deželi, z največjo pozornostjo spodbujal vinogradnike za nasaditev ameriških trt ter jih pri tem delu podpiral z brezplačnim oddajanjem trt iz deželnih trtnic in z darili v denarjih.

Dandanes se nahajajo v naši deželi sledeče trtnice z ameriškimi trtami:

1. Deželne trtnice vinarske šole na Grmu in pri vinogradu v Smoleni Vasi. Iz teh trtnic oddalo se

je 1890. in 1891. leta brezplačno 14550 rezanic in 750 ukoreninjenih trt. V obeh šolskih vinogradih zasadilo se je 8000 ameriških trt, v trtnico pa se jih je vložilo 2000.

2. Državna trtnica pri Kostanjevici, v kateri se je leta 1889/90 priredilo 182.000 trt rezanic, med temi je bilo 157.100 komadov trte riparije, 6950 solonis, 2300 york madeire, ostanek pa neposredno rodečih trt, dalje 32.470 ukoreninjenih trt. Od teh se je brezplačno v domači deželi oddalo 15525 komadov, vse druge pa so se deloma razposlale na Štajersko, Goriško, v Mali Lošinj, Koper, Pfaffstätten i. t. d., deloma pa proti plačilu oddale strankam (58.195 rezanic, 12.800 ukoreninjenih trt), deloma pa so se vložile v trtnico (45.414).

Leta 1891 pridobilo se je 214.375 trt rezanic, od katerih se je 52.325 proti plačilu razpečalo strankam na Kranjskem, 134.440 pa se jih je porabilo po Štajerskem, Primorskem, v Istriji in na Dolenje-Avstrijskem.

Od zaloge ukoreninjenih trt, katere so bile večinoma riparija, namreč 18.550 komadov, porabilo se jih je 6350 za državne trtnice, ostanek pa se je razprodal strankam.

3. Razven državne trtnice v Kostanjevici nahaja se v kostanjeviškem davčnem okraju od države podpirana trtnica v Derči pri Brezovici, občine šentjernejske, pod neposrednim nadzorstvom sina posestnika tega zemljišča, Aleksandra Wutscherja, kateri je dovršil šolo v Klosterneuburgu.

Od tega nasada, kateri meri jedno oralo, služi jedna tretjina kot vinograd za trte rezanice, jedna tretjina se je za poskušnjo z različnimi neposredno rodečimi ameriški trtami in jedna tretjina s požlahtnjenimi trtami kot poskusni vinograd spomladi 1891. l. nasadila: razne neposredne rodeče vrste trt nasadile so se deloma že spomladi 1890. leta.

Trte so vseskozi prav dobro rastle ter ni bilo opazovati nikake bolezni.

4. V Krškem davčnem okraju nahaja se v vinogradu spadajočem k grajščini Raka trtnica z ameriški trtami v obsegu jednega avstrijskega orala, katera se je 1891. leta popolnoma zasadila in katero podpira država.

Ta trtnica je ravno tako zasajena, kakor ona v Derči.

Rast je bila v prvem letu primerno dobra.

5. Državna trtnica z ameriški trtami na Slapu v Vipavski dolini v obsegu 2 oral 1220⁰ bila je spomladi 1891. leta izvzemši jednega dela, kateri se mora še prekopati, nasajena z ameriški trtami kot vinograd za trte rezanice in pa z neposredno rodečimi ameriški trtami; jeden del pa se je nasadil z v roki požlahtnjenimi rezanicami.

6. V političnem okraju črnomaljskem bode po naznanilu deželne vlade z dne 4. januarja 1892 država napravila dva poskusna vinograda z ameriški trtami. Komisar Reichel se je izrazil, da je v to svrhu najpripravnější parcela št. 116/1 davčne občine črnomaljske v obsegu jednega orala, katera je lastnina nemškega viteškega reda komende v Metliki, in pa dve parceli v davčni občini metliški v obsegu jednega orala 130⁰, kateri je ponudil M. Nemanč v Draščah. Na dotično vprašanje deželne vlade izrekel je deželni odbor svoje potrjenje.

S tem bode vstreženo želji ondotnega prebivalstva, katero se peča z vinorejo ter je rešena resolucija slavnega deželnega zbora, sprejeta v 13. seji dne 22. novembra 1890.

7. Kmetijska podružnica v Kostanjevici zasadila je 5 poskusnih vinogradov, za kojih vzdrževanje se ji je tudi 1891. leta dovolila podpora 100 gld. iz deželnega zaklada. Nadzorstvo teh poskusnih vinogradov izročilo se je po podružničnem nasvetu nadučitelju L. Abramcu v Kostanjevici. Po njegovih poročilih je stanje in rast trt jako povoljna.

8. Kmetijska podružnica v Novem mestu zasadila je poskusni vinograd v sredi okuženega ozemlja pri Belicerkvi, kjer pa je bila zemlja toliko skalovita, da so stroški prekopavanja za 400 m² znašali 130 gld., tako da se je od deželnega odbora za napravo dveh poskusnih vinogradov dovoljena podpora 140 gld. porabila le za jednega, ker se bodo trte nasadile še le tekom letošnje spomladi.

9. Kmetijska podružnica v Vipavi je tudi 1890 l. sklenila napraviti dva ameriška poskusna vinograda, katera sta bila že spomladi 1890. leta zasajena z ameriški trtami in sicer jeden v slapski, drugi pa v šentvidski občini. Za oba poskusna vinograda dovolil je deželni odbor 140 gld. podpore.

10. Kuratu J. Skvarči v Budanjah pri Vipavi, kateri se je izrazil, da hoče zasaditi ameriški poskusni vinograd, dovolil je deželni odbor podporo v znesku 70 gld. pod tem pogojem, da bode iz tega vinograda k večjemu le tri leta brezplačno oddajal rezanice vinogradnikom v okolici.

11. Meščanska šola v Krškem, kakor tudi ondotna ljudska šola prejeli sta podpore, prva 50 gld., poslednja pa 30 gld. v svrhu naprave ameriških poskusnih vinogradov in obe tudi v to svrhu potrebne trte brezplačno od šole na Grmu.

12. V okolišu okrajnega glavarstva krškega bavi se vrh tega z vzgojevanjem ameriških trt, posebnost riparije, posestnik grajščine Raka, kateri mora na podlagi pogodbe s c. kr. poljedelskim ministerstvom proti vsakoletni zagotovljeni podpori polovico pridelanih rezanic poslednjemu prepustiti, in pa posestnik grajščine Impolce, kateri je pozno jeseni 1891. leta

150.000 ameriških trt rezanic pridelal ter jih po primerno visoki ceni po 6 do 20 gld. prodaja.

Dalje se peča tudi še več majhnih posestnikov z vzgojevanjem trt za prodajo. Znamenito je, da s Hrvatskega po ameriških trtah vedno bolj povprašujejo in da pridelovalci trt krškega kakor tudi sosednega brežiškega okraja po visokih cenah pošiljajo trte na Hrvatsko. Iz tega uzroka se tudi v poslednjem času posestniki vedno bolj poprijemajo vzgojevanja trtja za prodajo, namesto da bi svoje od trtne uši uničene vinograde z nova zasajevali.

Popolnem svilene fularde od 85 kr. do gl. 4'65 meter (do 450 raznih vzorcev, pisanih, kariranih itd.) razpošilja na kosove poštne in colnine prosto v hišo **tovarna za svilo G. Henneberg** (c. in kr. dvorni založnik) Zürich. — Vzorec z obratno pošto. — Pisma stanejo 10 kr. porto. 123 2 (6)

Telegrami.

Praga, 18. marca. Spravna komisija je proti predlogu Nemcev sklenila generalno debato o vseh spravnih predlogah. V generalni debati je nasvetoval Gregor, naj komisija v zbornici nasvetuje, da se preide na dnevni red. Bucquoy je naznanil v imenu veleposestnikov predlog, da se sprave obravnave odložé.

Budimpešta, 18. marca. Cesar se je zjutraj pripeljal.

Pariz, 18. marca. Govori se, da je policija zasledila neke tajne načrte anarhistov ter zaprla več oseb. Minolo noč so v Bordeaux-u preiskali stanovanja znanih anarhistov.

Umrli so:

16. marca. Marija Kušar, delavčeva hči, 6 let, Kurja vas 6, angina difteritika.

V bolnišnici:

14. marca. Uršula Volčič, gostija, 80 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
opazovanja	azakometa v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	739.2	—4.0	brezv.	megla	
17. 2. u. pop.	739.4	8.4	sl. svzh.	oblačno	0.00
9. u. zveč.	741.6	2.2	"	del. jasno	
Srednja temperatura 2.2°, za 1.1° pod normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeni-va. hktl.	8.70	Špeh povenjen, kgr. . .	62
Rež, "	6.80	Surovo maslo, " . . .	68
Ječmen, "	4.40	Jajce, jedno " . . .	26
Oves, "	3.9	Mleko, liter " . . .	8
Ajda, "	6.46	Goveje meso, kgr. . .	62
Proso, "	5.15	Telečje " . . .	58
Koruza, "	5.10	Svinjsko " . . .	48
Krompir, "	2.50	Kostrunovo " . . .	42
Leča, "	12	Pikaneč " . . .	60
Grah, "	11	Golob " . . .	22
Fižol, "	9	Seno, 100 kgr. . .	1.87
Maslo, kgr.	85	Slama, " . . .	2.14
Mast, "	64	Drva trda, 4" mtr. .	7
Špeh svež, "	50	" mehka, " . . .	5

Stanje avstro-ogerske banke

dne 15. marca 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 390.191.000 (— 7.842.000)
Kovinski zaklad	" 246.236.000 (— 68.000)
Listnica	" 125.259.000 (— 5.897.000)
Lombard	" 24.424.000 (— 742.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 62.795.000 (+ 5.149.000)

Zahvala.

Slavna kmetska posojilnica za ljubljansko okolico je blagoizvolila, kakor že nekatera prejšnja leta, tudi letos za revne tukajšnje učence 10 gld. podariti.

V imenu obdarovane mladine se tukajšnji krajni šolski svet s šolskim voditeljstvom štejeta v prijetno dolžnost omenjeni posojilnici tem potom najprisknejšo zahvalo izreči.

Krajni šolski svet in voditeljstvo trirazredne ljudske šole v Šmarji, dne 14. sušca 1892.

Jan. Ev. Borštnik, predsednik kraj. šol. sveta in voditelj.

Društvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa.

bode imelo

dne 19. sušca, t. j. sv. Jožefa popoldan ob 4. uri v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana svoj

letni občni zbor,

h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

151 2—2

Odbor.

Katarina Lah,

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 11,

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanju

cvetlic za cerkve

posebno šopkov za sveče in altarje, vencev za prapore, bandera in svečnike, in za popolne oprave ob novih mašah in drugih slovesnostih po najnižji ceni. 149 3—1

Uradna informacija c. in kr. avstro-oger. generalnega konzulata v Novem Yorku.

Deželno sodišče v Trstu prosilo je c. in kr. avstrijsko-ogerski generalni konzulat v Novem Yorku uradnega poročila o

solidnosti zavarovalnice „Mutual“.

Konzulat je odgovoril z dopisom ddto. Novi York, dne 2. junija 1891, št. 1031, in sicer nastopno:

„Slavnemu c. kr. deželnemu sodišču v Trstu. Na cenjeni dopis z dne 12. m. meseca, št. 249/2245, čast mi je slavnemu sodišču o

„Mutual Life Insurance Company“

javiti to-le:

Dne 1. jan. 1890 izkazalo je omenjeno zavarovalno društvo pravoveljavnih zavarovalnih pogodb v znesku Doll. 565,839.387 in imelo premoženja v gotovini Doll. 135,638.539 (gld. 339.096.376 gld.). Gledé premoženja ne nadkrilja te družbe nobena druga „MUTUAL LIFE INSURANCE COMPANY“ je jedna najsolidnejših in najbolj delujočih v Zjedinjenih državah in najznamenitejša zavarovalnica na svetu. 152 1

C. in kr. konzul:

Palitschek pl. Palmforst m. p.

Glavno vodstvo za Avstrijo: na Dunaji, I., Lobkowitzplatz.

Glovni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK v Ljubljani, Sv. Jakoba trg.

Kalan: POVESTI,

slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

II. zvezek

izšel je ravnokar ter se dobiva v „Katol. Bukvarni“ in Tiskarni komad po 20 kr., po pošti 23 kr.

Prvega zvezka je še nekaj izvodov v zalogi.

Primerno darilce.

Preselitev urarskega obrta.

Usejam si naznanjati prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi, da sem premestil z dnem 1. t. m. svoj

urarski obrt in zalogo raznovrstnih ur na sv. Petra cesto št. 2 v hišo g. lekarnarja Mayr-ja nasproti frančiškanski cerkvi,

ter se ob enem priporočim v obilna naročila. V zalogi imam srebrne in zlate žepne ure za gospode in gospé, ure budilnice, stenske ure, ure s stojali itd. itd. — Poprave izvršujem točno, zanesljivo in po primerni ceni. Velespoštovanjem

122 3—3

Josip Černe, urar.

Vekoslav Vanino

Židovske ulice v Ljubljani

(preje zlatar Kapsch)

priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo dobro urejeno

trgovino vsakovrstnih nožev, škarij in britev

od najfinejšega angleškega jekla,

Brušenje britev in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov izvršuje točno in natančno. 121 3—3

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetlic,

v Ljubljani, sv. Petra cesta 13,

se toplo priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanju vseh v to stroko vstopajočih se del, in sicer:

vsakovrstnih šopkov, vencev

in vso opravo za

120 4—3

nove maše.

Vse izvrši po kar mogoče nizke ceni.

Ivan Kregar,

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja

LJUBLJANA, Poljanska cesta 3,

(zraven gostilne pri zvezdi).

opozarja in toplo priporoča prečastiti duhovščini in sl. cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih cerkveno orodje, kot: monštrance, ciborije, kelihe, tabernakelne, svečnike, léstence itd. iz najtrše in najzanesljivejše kovine, léno in cenó po poslanih uzorcih ali lastnem načrtu. — Staro orodje popravlja in prenavlja, posrebuje in pozlatuje v ognju tudi strelovodne osti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno in poštne prosto. 1592 (52—13)

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gl. 1.25.

Absoluten vspeh.

Zaspanje izključeno!

Cena gl. 2.25, s koledrom gl. 3.05.

Po noči sveteč cifernik

70 kr. več, ravno tak koledarski budilnik, s ponoči svetečo cif-rnico, z miznim zvonom, montiran, gl. 4.75, primakakovost gl. 5.75.

Novost, štiriozglaste ka-setne oblike, z niklastim okovom, pozlačena, bogato cizelirana skoro 28 cm visoka ura z budilom, z bitjem 1/4 in 1/2 ure, cena gl. 9.—, brez bitja gl. 5.—. Ura s kukovico, bje 1/4 in 1/2 ure, cena gl. 7.—, v umetno izdelani omariči gl. 9.—, s kukovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 18.50. Kovinska trpezna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 5.50, z dvojnimi okrovom gl. 7.50.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10—1

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

Sargove glycerinske specijalitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvorni svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zoba Thomas na Dunaju, Meister v Gothi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapičah, blanjicah in škatljicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Tekoče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. — Glycoblazol (sredstvo za pospeševanje rasti las). — Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. — Toiletni glycerin itd. itd. (1420) 6

KALODONT, zdravstvenooblastveno pre-

F. A. Sarg-a sin & comp., c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Nič več kašlja!

Staro in preizkušeno do-mače zdravilo so pristni

Oskarja Tietze-ja čebulni bonboni,

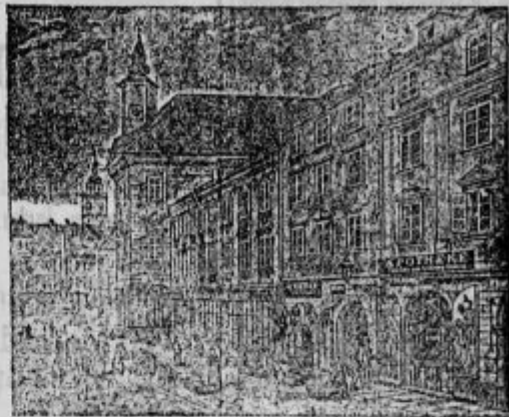
ki nena-doma hitro pomagajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju itd. Le posebna sestava mojih bonbonov je že porok za vspeh. Paziti je treba natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker so tudi posnetki, ki pa so brez vrednosti in celo škodljivi.

V zveznjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekarnar F. Križan, Kromeriz. — Zaloge v Ljubljani: Lekarnar Ub. pl. Trnkóczy, lekarnar L. Grečel, dalje na Kranjskem v mnogih lekarnah, prodajalnicah itd. (1399) 20-18

Wrtnar

skušen v zelenjadarstvu in sadjarstvu se sprejme v službo. Kje? izve se v Ljubljani, Poljanska cesta št. 14. 124 2—2

Za bolne in zdrave

je najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“ in od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju imajo zalogo lekarnarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oton pl. Trnkóczy, III. okraj, Radetzkyplatz 17, Julij pl. Trnkóczy, VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradu (Stajarsko) Vendelin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd. (1391) Prekupi imajo obilen rabat. (14)

3000 komadov v obratu.

Najboljši vspeh zajamčen.

Ph. Mayfarth & Co.

Stroj za rezanje repe z nožnim stožcem, robkalnica za koruzo, mlini za phanje in mečkanje. Specijalni mlini za izdelovanje moke prostega koruznega phanja za konjsko krmo. Stroji za mečkanje krompirja. Stroji za rezanje krme, ki se gonijo z roko, geplom in parom. Drobilnik oljenenih tropin (preše). Parnica za krmo itd. Mlatilnice, ki se gonijo z roko in drugo silo. Čistilnica za žito.

PH. MAYFARTH & Comp. tovarna za stroje Dunaj 21, Taborstrasse 76.

Ceniki zastoj in franko. — Zanesljivi zastopniki se žale. 45 10—6

Št. 1982.

Razpis.

125 3—3

Na Kranjskem popolniti so sledeča mesta

okrožnih zdravnikov

in sicer:

1. v Bohinjski Bistrici z letno plačo 800 gl.;
2. v Kočevski reki z letno plačo 800 gl.;
3. v Radovljici z letno plačo 600 gl.;
4. v Trzinu z letno plačo 600 gl.

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 20. marcija 1892. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do iz-rševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 27. februarija 1892.

Katoliška tiskarna

priporoča raznovrsne

vizitnice po nizki ceni.

kovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 18.50. Kovinska trpezna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 5.50, z dvojnimi okrovom gl. 7.50.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10—1

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov
KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT
pravi se	je že	je	je	so že	se rabi	naj se	se dobi po
po	priznan	neškodljiv	jako	v	pri	vedno	35 kr.
slovenski	kot	zdrav-	praktičen	tu- in ino-	dvoru	zahteva	kos v
zobna	neobhodno	stveno-	na	zemstvu	in	pristen	lekarnah,
lepota.	zobno	obla-	potovanjih	uvell	pa tudi	zaradi	dro-
	čistilno	stveno	akroma-	z	v najpri-	mnogih nič	gueri jah
	sred-	preskuš.	tičen,	največjim	prostestji	vrednih	in
	stvo.	osvežujoč.		vspehom.	meščanski	ponaredeb.	parfume-
					hiši.		rijah,
							(6)

Priznanja najvišjih krogov so priložena vsakemu kosu.

Tirolska slikarija

na steklo

54 12-2

in

katedralna steklarnica

Neuhauserja, dr. Jele in drugov

v Inomestu, na Dunaju in
v Novem Jorku.

Voditelj podružnice
Karol Gold,
Dunaj, IV., Magdalenen-
strasse 29.

Zobni zdravnik iz Berolina

univ. med.

D. R. JACOBI

Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani.

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne; ob
nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. 38 24-11

Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Razprodaja

Pozor!

Gospo-

dinje

Pozor!

V prodajalnici
Andr. Druškoviča
v Ljubljani,
Mestni trg št. 9/10

dobiva se po najnižji ceni
najboljša modrobela poste-
klenjena ploščevinasta
kuhinjska posoda

Tu dobiva se tudi vsakršno hišno
in kuhinjsko orodje po najnižji ceni.
S tem ponuja se p. u. gospodinjstvom,
prečast, duhovščini, gostilničarjem, pred-
stojništvom bolnišnic itd. najboljša ori-
lika svojo hišno in kuhinjsko orodje po
ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.

Cele kuhinjske oprave za neveste
od gld. 15.— do gld. 200.—

Vnanja naročila izvrše se takoj.

Razpis.

Popolniti je mesto

okrožnega zdravnika

za zdravstveno okrožje postojnsko s stanovališčem v Št. Petru.

Prosileci za to službo, s katero je spojena plača letnih 600 gld.,
vložijo naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani
do 31. marca t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževanost življenja, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 8. marca 1892.

Izvršilna dražba.

V ponedeljek po sv. Jožefu

21. marca t. l. dopoldne ob 10. uri

se bode pri tukajšnjem deželnem sodišču na izvršilni dražbi
prodajale

hiše in travnik

na barju umrlega Janeza Podkrajšek-a po domače Jurčka v
Trnovem.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:
Dunaj, Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:
Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1891	frankov	117.550.797
Letni dohodki premij in obresti dne 30. junija 1891	"	20.725.259
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	249.311.449
V zadnji dvajsetmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka	"	61.372.000
skupni znesek vloženih ponudb	"	1.728.184.555

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

98 (12-2) pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

Krasne

cerkvene šopke

in vence

za 141 6-2

Velikonoč in Šmarnice

ima v največji izberi
po čudovito nizke ceni

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice.

Naročila na šopke in vence za Veliko-
noč in Šmarnice blagovolé naj čast. naročniki
pravočasno prijaviti, da bode mogoče povsem
in točno postreči. Radi premnogih naročil bi se
zakasnela naročila ne mogla zanesljivo izvršiti.

Poštna naročila izvršujem obratno.

Dunajska borza.			
Dne 18. marca.		Dne 17. marca.	
Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 05 kr.	Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 55 "	Ogerska papirna renta 5%	101 " 80 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 70 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " — "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 80 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " 60 "
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984 " — "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " — "
Kreditne akeije, 160 gld.	307 " 50 "	Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 " 15 "
London, 10 funtov strl.	119 " 15 "	Zastavna pisma	100 " 60 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 46 "	Kreditne srečke, 100 gld.	186 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 62 "	St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "
Nemških mark 100	58 " 35 "		

MERCUR

menjarnična delniška

družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gallške propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobi 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese

Glavni dobiček 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese

Glavni dobiček 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!